

CDA

Sterk &

Betrokken

Verkiezingsprogramma 2018-2022

Veenendaal

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Wij Veenendalers	3
<i>Trots op ons dorp, onze stad</i>	3
<i>Eigenheid</i>	3
Ons Veenendaal, van Dorp naar Stad	4
<i>Leefbaarheid – Goed wonen voor jong en oud</i>	4
<i>Veiligheid in de wijk</i>	5
<i>Integratie</i>	5
<i>Bereikbaarheid en Mobiliteit</i>	6
<i>Winkelen en beleving</i>	8
<i>Sport en Cultuur</i>	12
Onze betrokkenheid, onze zorg	14
<i>Goede zorg</i>	14
<i>Smakelijk eten van ‘gouden bordjes’</i>	15
<i>Vrijwilligers</i>	16
<i>Participatiewet</i>	17
<i>Armoedebestrijding</i>	17
Onze onderwijsstad	18
<i>Basis- en voortgezet onderwijs</i>	18
<i>Onderwijs na de middelbare school</i>	18
<i>Veenendaal Onderwijsstad van het jaar</i>	19
Onze ondernemers	20
<i>Bedrijventerreinen</i>	20
<i>Bedrijfspannen</i>	21
<i>Arbeidsmarkt</i>	21
Onze omgeving	22
<i>FoodValley</i>	22
<i>Omgevingswet</i>	23
<i>Groen & Duurzaam</i>	23
Onze Gemeente	25
<i>Politieke cultuur</i>	25
<i>Veenendaalfair</i>	25
<i>Gemeentefinanciën</i>	26
Ons programma op 1 A4-tje	28

Wij Veenendalers...

Trots op ons dorp, onze stad

Het woord 'trots' zullen Veenendalers niet snel in de mond nemen, maar hen sprekend over het 'durrup' of de stad dan bespeuren we veel tevredenheid. Uit cijfers van het CBS blijkt dat onze inwoners harde werkers zijn, veel aan sport en cultuur doen, dat jonge gezinnen zich graag hier vestigen en ouder zich hier thuis voelen. Het is dus niet zo gek dat de stad flink is gegroeid in de laatste decennia. We kennen een mooie geschiedenis van turf- en wolindustrie. Een geschiedenis die we tot op de dag vandaag terugzien in het karakter van het centrum. En laten we de belangrijke rol van kerken en het christelijk geloof ook zeker niet vergeten. Samen maken al die dingen dat we trots zijn op ons Veenendaal.

Woorden zoals 'waarden' en 'traditie' zijn misschien ouderwets, maar ze staan de vooruitgang niet in de weg. Door onze tradities en waarden laten we zien wie we zijn of willen zijn. Ze horen bij Veenendaal en zijn het waard om te behouden.

"Voor een land dat we door willen geven", zo luidde de landelijke CDA-campagne van 2017. Vertalen we dit naar de kernambities zoals die zijn opgenomen in de strategische visie 2040, dan is het duidelijk dat CDA Veenendaal haar stempel zal drukken op die ambities: netwerksamenleving, (samen) leven, digitalisering en duurzaamheid. Als brede volkspartij die midden in de samenleving staat is het dus de vraag hoe we, samen met onze inwoners, het goede behouden en ondertussen met vertrouwen de toekomst tegemoet gaan. We zien het CDA daarin als een onmisbare schakel in samenleving en politiek.

Eigenheid

Waarden en tradities zijn belangrijk voor Veenendaal. Ze zorgen ervoor dat we er ons thuis voelen. De manier waarop we met elkaar omgaan, dat we iets over hebben voor een ander en dat we als inwoners betrokken bij elkaar zijn. Als christendemocraten koesteren we juist die waarden en tradities en geven ze al generaties lang door. Het is onze hedendaagse visie op rentmeesterschap.

Het CDA is in Veenendaal altijd onlosmakelijk verbonden met zijn inwoners en zijn stad. Het Evangelie is het kompas voor onze positie. Wij zijn niet alleen een partij voor onze eigen Christelijke achterban, maar we willen juist ook de hele stad en zijn inwoners vertegenwoordigen. Daarbij staan onze uitgangspunten gespreide verantwoordelijkheid, gerechtigheid, solidariteit en rentmeesterschap centraal.

Wij stellen ons telkens de vraag: Wat maakt ons uniek? Wat bindt ons samen? Welk beleid past daarbij en hoe zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen in ons dorp? Van kinderen, ouders en grootouders. Tot bedrijven en hun werknemers. Iedereen moet zich thuis voelen. Daar willen wij werk van maken. Samen met alle Veenendalers. Sterk en betrokken.

Schenk aandacht aan alles wat waar is, alles wat edel is, alles wat rechtvaardig is, alles wat zuiver is, alles wat lieflijk is, alles wat eervol is, kortom, aan alles wat deugdzaam is en lof verdient. Doe alles wat ik u heb geleerd en overgedragen, wat ik u heb verteld en laten zien. Doe het, en de God van de vrede zal met u zijn.

Filippenzen 4:8-9

Ons Veenendaal, van Dorp naar Stad

Leefbaarheid – Goed wonen voor jong en oud

Veenendaal is een stad waar iedereen mee kan doen, van jong tot oud. Maar we staan niet stil, onze bevolkingssamenstelling verandert. In de strategische visie 2040 is gesproken over een afnemende bevolkingsgroei. Het CDA vindt dat er duidelijkheid moet komen op de vraag of Veenendaal wel de goede woningvoorraad heeft die voldoet aan de wensen van de toekomstige bevolkingssamenstelling. Te denken valt aan de toenemende vraag rondom grondgebonden woningen voor ouderenhuisvesting, maar ook de huisvesting voor eenpersoonshuishoudens, jonge gezinnen en expats verdient aandacht.

Woonwijken moeten voor jong en oud bewoonbaar blijven. Kinderen moeten buiten kunnen spelen in een autoluwe wijk met voldoende speelgelegenheden. Kwetsbare ouderen of mensen met een psychiatrische achtergrond moeten zich veilig blijven voelen. Dat vraagt om vriendelijke wijken. De pilot dementievriendelijke wijk in het Franse Gat is hier een goed voorbeeld van.

Voor ouderen kunnen hofjeswoningen een uitkomst zijn. Zeker als die hofjeswoningen in de buurt van (zorg)voorzieningen worden gebouwd. Dan bieden ze een veilige plek en voldoende aanspraak. Het CDA is voorstander van het bouwen van wijken waarin senioren tussen jonge gezinnen blijven wonen. Daar moeten soms aanpassingen aan de openbare ruimte voor gerealiseerd worden.

Binnen FoodValley is Veenendaal een ideale plek voor jonge gezinnen. Veenendaal heeft alles in huis om zich als ideale woonplaats te positioneren. Ons huisvestingsbeleid is goed afgestemd op bedrijven, hun medewerkers en gezinnen.

In de afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor scheefwonen en omgekeerd scheefwonen. Het CDA Veenendaal zoekt oplossingen niet in cijfers of percentages. Goed beleid waarmee er een betere balans komt in het woningaanbod moet het uitgangspunt zijn.

Onze woonplaats voldoet aan haar verplichting voor de vestiging van statushouders. Wel komt hierdoor extra druk op de verhuurbare woningen. Wij willen dan ook dat het college alles op alles zet om iedereen die recht heeft op een woning goed te huisvesten. In nauw overleg met de woningcorporaties moet de gemeente zorgen dat de woningvoorraad voldoende is en blijft voor iedereen.

Concreet:

- ✓ *Het CDA hecht aan een gemengde samenleving, waar arm en rijk, oud en jong, ziek en gezond, samen wonen, werken en leven in dezelfde wijken. Woon- en winkelgebieden worden zo ingericht dat deze de doelgroepen geschikt zijn;*
- ✓ *Veenendaal is een prachtige plaats waar het prettig wonen is. Dat vraagt regionale aandacht. Zodat de nieuwbouwwijken kunnen gaan groeien;*
- ✓ *Wachlijsten voor huurwoningen worden weggewerkt, scheefwonen wordt aangepakt;*
- ✓ *Het CDA wil dat er meer huurhuizen in een hoger segment komen. Deze huizen moeten ook geschikt zijn voor starters met een tijdelijk arbeidscontract;*
- ✓ *Veenendaal blijft voldoen aan de vestigingsverplichting voor statushouders.*

Veiligheid in de wijk

Veiligheid is een basisbehoefte in een sterke samenleving, waarin mensen zich thuis en geborgen voelen. Dit geldt te meer voor gezinnen met kinderen en ouderen. Een veilige gemeente vraagt om stevige maatregelen. Geen woorden, maar daden. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij, zoals woninginbraken, berovingen en openbare geweldpleging. Daarnaast maken wij ons ook sterk voor de veiligheid als het gaat om verkeersoverlast, veilige schoolomgeving/openbare ruimte en overlast van rondhangende jongeren en vandalisme.

Concreet

- ✓ *Geef ons de echte wijkagent terug;*
- ✓ *Herstel in fases de omrastering van open water in de wijken.*

Integratie

Ook in onze gemeente wonen of vestigen zich mensen met een andere culturele en/of nationale achtergrond. De toestroom van vluchtelingen naar Europa wordt uiteindelijk ook een 'lokaal vraagstuk', bijvoorbeeld op huisvestingsgebied: van crisisopvang tot aan de huisvesting van asielzoekers met een verblijfsvergunning (statushouders). Daarbij vinden wij dat te veel vergunninghouders lange tijd of zelfs permanent aangewezen zijn op de bijstand.

Concreet:

- ✓ *Het CDA wil dat het college statushouders direct in aanraking brengt met onderwijsmogelijkheden en vrijwilligerswerk, zodat de stap naar betaald werk kleiner wordt.*

Bereikbaarheid en Mobiliteit

Rijden

Door de stijging van het aantal auto's per huishouden wordt het steeds drukker op de wegen in en rondom de stad. Het CDA streeft er daarom naar de doorstroming van het verkeer binnen de bebouwde kom en de omgeving te verbeteren. Doordat verschillende wijken in de afgelopen jaren autoluw zijn gemaakt, zijn er te weinig alternatieve routes beschikbaar. Dat merken we in de spits. Dan is het druk op de Rondweg West, de Rondweg Oost, De Grote Beer en op de aansluitende wegen. Waar de Rondweg Oost in beginsel als rondweg is aangelegd, functioneert de weg nu in de spits voornamelijk als doorgangsroute A30-A15.

De doorstroming kunnen we alleen verbeteren door het wegennet te beschouwen als één systeem. Het oplossen van een knelpunt op één plek zonder te kijken naar het naastgelegen knelpunt heeft geen zin.

Bij het ontwikkelen en bouwen van nieuwe wijken wil het CDA dat er goed gelet wordt op de parkeernorm. Onderzocht dient te worden hoe het parkeren op maaiveldniveau zoveel mogelijk kan worden teruggedrongen. In het onderzoek dient rekening te worden gehouden met parkeeroverlast in de woonwijken en met de uitspraak van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) met betrekking tot kostendekkende tarieven voor parkeergarages.

Hoewel duidelijk is dat het afschaffen van betaald parkeren op dit moment financieel en juridisch niet mogelijk is, wil het CDA het betaald parkeren niet uitbreiden. Voor zover mogelijk willen wij het huidige parkeertarief handhaven.

Concreet:

- ✓ *Het CDA zorgt voor een goed en efficiënt wegennet;*
- ✓ *Het CDA zorgt voor goede bereikbaarheid van en voldoende parkeergelegenheid rondom het winkelcentrum;*
- ✓ *Het CDA wil een onderzoek waarbij rekening wordt gehouden met beperking van parkeeroverlast in de woonwijken en kostendekkende parkeertarieven;*
- ✓ *Het CDA gaat in overleg met alle werkgevers in het centrum ten einde de parkeervoorziening aldaar met name op zaterdag te ontlasten.*

Rondweg Oost

Door de nieuwe wijk 'de Veenderij' in Veenendaal-Oost zal de verkeersdruk toenemen op de Rondweg Oost, vooral als ook de (nieuwe) Lidl een bovenwijkse functie zal blijken te gaan vervullen en dit zal leiden tot ongewenste verkeersstromen. Het CDA vindt dat dan ook zo snel mogelijk moet worden onderzocht of en hoe de capaciteit van deze weg verhoogd wordt. De leefbaarheid voor de omwonenden van deze routes blijft belangrijk en mag niet aangetast worden.

Als de voorgenomen verbreding van de Rondweg Oost onomkeerbaar blijkt te zijn, kan dat volgens ons alleen door verdieping of ondertunneling van de N233. Wij willen een betere ontsluiting van Veenendaal Oost. Te denken valt aan een tweede toegangsweg, een ongelijkvloerse kruising of meer gebruik van bestaande toegangswegen. Hierbij zijn bereikbaarheid, leefbaarheid en doorstroming belangrijk. Het moet een structurele oplossing zijn waarbij de ontsluiting van de bedrijventerreinen goed wordt geregeld. De bewoners van deze wijk krijgen snel duidelijkheid over deze ontwikkeling

Op de Rondweg West is verbreding van de weg niet mogelijk. Maar door het goed afstemmen van de verkeerslichten kunnen we hier de luchtkwaliteit voor de aanwonenden verbeteren. Uiteraard moeten er goede oplossingen komen voor andere knelpunten in de spits. Zoals het kruispunt Grote Beer/Nieuwe weg, waar forensen het lokale verkeer ernstig hinderen.

Concreet:

- ✓ *Als de voorgenomen verbreding van de Rondweg Oost onomkeerbaar blijkt te zijn, pleit het CDA vooral voor leefbaarheid en bereikbaarheid. Dit kan bereikt worden met aanleg van ongelijke kruisingen en verdieping of ondertunneling van de N233. Het CDA zal echter ook een balans zoeken in de financiële consequenties;*
- ✓ *Als er wordt verbreed of verdiept, wordt er veel aandacht besteed aan de inwoners die schade ondervinden van de verbreding, ook wanneer hier kosten aan zijn verbonden;*
- ✓ *Bij de uitvoering van de aanpassing moet de leefbaarheid voor bewoners voorop staan;*
- ✓ *Op korte termijn komen er meer toegangswegen van en uit Veenendaal Oost;*
- ✓ *De Rondweg West wordt niet verbreed, maar er worden maatregelen genomen om de doorstroming van het verkeer te verbeteren.*

Fietsen

Veenendaal is genomineerd als fietsstad van het jaar. Die ambitie, die stamt uit de jaren negentig, willen we doorzetten in beleid. Vrijliggende fietspaden dragen bij aan de veiligheid. Er moet aandacht zijn voor de snelheidsverschillen tussen fietsers met en zonder elektrische ondersteuning. Om ongelukken te voorkomen maken we de fietspaden breder. Het CDA Veenendaal wil testen gaan uitvoeren met nieuwe technologieën die fietsers helpen om minder lang voor het rode verkeerslicht te moeten wachten. In veel steden is het al gebruikelijk om fietspaden een eigen naam te geven. Dit bevordert de herkenbaarheid voor de bewoners, in het bijzonder kinderen en ouderen en zorgt voor betere vindbaarheid met de digitale routeplanning.

Concreet:

- ✓ *Veenendaal investeert in veilige fietspaden en goede fietsroutes, met aandacht voor de opkomst van e-bikes.*
- ✓ *Het CDA wil alle fietspaden ten behoeve van dienstvoertuigen en herkenbaarheid voor de burgers een eigen naam geven.*

Openbaar vervoer

Voor de bewoners van Veenendaal-Oost is het openbaar vervoer geen optie vanwege de onregelmatige verbindingen. Ook kunnen de verbindingen tussen Veenendaal en plaatsen met hogescholen en universiteiten beter. Bijvoorbeeld naar de CHE in Ede, de Universiteit Wageningen en de Hogeschool Amersfoort. Het CDA wil daarom een onderzoek naar manieren om de busverbindingen te verbeteren. Door betere regionale verbindingen wordt Veenendaal ook aantrekkelijker als vestigingsplaats voor studenten en jonge gezinnen. Door het afschaffen van de studiefinanciering blijven studenten ook langer thuis wonen. Waardoor de vraag naar dit soort verbindingen toeneemt.

Concreet:

- ✓ *Het CDA streeft naar verbetering van het regionale openbaar vervoer, in het bijzonder met gebruikmaking van snelbussen naar Ede/Wageningen, Renswoude/Barneveld en Amersfoort;*
- ✓ *Bij het aanleggen van (nieuwe) infrastructuur in Veenendaal moet voldoende rekening gehouden worden met openbaar vervoervoorzieningen.*

Winkelen en beleving

Kernwinkelgebied

Dankzij het CDA heeft het kernwinkelgebied de laatste jaren veel aandacht gekregen. Wij hebben ervoor gezorgd dat er dialogavond zijn georganiseerd en we hebben geluisterd naar inwoners en ondernemers.

Digitalisering heeft een flinke impact op de detailhandel. De realiteit is dat in de afgelopen jaren de ondernemers steeds sneller verdwijnen uit onze winkelstraten. Het winkelbeeld wordt steeds eenvormiger. De hoofdstraat is niet meer de A-locatie waar het allemaal gebeurt, maar juist de B- en C-locaties worden aantrekkelijk. Die kunnen zich echt onderscheiden. In de cirkel rondom het centrum wil het CDA dan ook een brede bestemming.

Ondernemers moeten de keuze krijgen welke dienstverlening ze willen aanbieden. Het CDA wil beleid dat het centrum als een olievlek benadert. Met plaats voor horeca, cultuur, winkels, dienstverlening en zorg. Die combinatie maakt het centrum aantrekkelijk. De centrumring is belangrijk voor de uitstraling en zorgt voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor nieuwe ondernemers en instanties. Bij de ingangen naar het centrum moet er een balans gevonden worden tussen het aantrekken van nieuwe bezoekers en de leefbaarheid voor de inwoners van het centrum.

Het winkelgebied moet voor winkeliers, winkelmedewerkers en bezoekers een veilige omgeving zijn. Met behulp van nieuwe technologieën op het gebied van gebiedsinrichting en verlichting is het mogelijk om criminaliteit tegen te gaan en het gevoel van veiligheid te versterken. Het CDA is een groot voorstander van nieuwe initiatieven op dit gebied.

Door de aanleg van meer groen, fontein en pleintjes maken we het zuidelijk deel van het centrum autoluw. Het gebied rondom Theater De Lampegiet, de Duivenweide en de Frisia Villa is op dit moment geen uitnodigende entree naar de binnenstad. Het CDA wil onderzoeken of het parkeren op de Duivenweide beperkt kan worden, en waar mogelijk ook ingeruild kan worden voor meer groen. Tevens vragen de andere entrees, zoals uit het westen vanaf de Zandstraat om onderzoek naar herinrichting. Wel moet de oorspronkelijke lintbebouwing daarbij behouden blijven. Het CDA maakt geld vrij om deze gebieden te verbeteren.

Het CDA bekijkt mede of het theater naar het centrum verplaatst kan worden. Dat biedt diverse mogelijkheden voor de herontwikkeling van gebied De Duivenweide. Ook is het huidige cultuurcluster nog niet afgerond. De cultuurfabriek is inmiddels een gevestigde naam. Om meer bezoekers naar dit gedeelte van de stad te trekken, moet er een betere verbinding tussen het Thoomesplein en het Kees Stipplein worden gerealiseerd. Indien verplaatsing van De Lampegiet niet realistisch blijkt dient Theater De Lampegiet aangepast te worden als onderdeel van een uitnodigend entree naar de stad.

Het CDA Veenendaal wil extra groen in onze stad. We staan open voor nieuwe ideeën en innovaties op het gebied van verticale tuinen en andere vormen van vergroening.

Concreet:

- ✓ *Winkels rondom het centrum worden meer bij het centrum betrokken;*
- ✓ *Winkels in de wijk worden betrokken bij evenementen in het centrum;*
- ✓ *Het gebied rondom het stadsstrand wordt doorontwikkeld, waarbij de functie van het stadsstrand blijft behouden;*
- ✓ *De veiligheid van winkeliers, medewerkers en bezoekers van ons winkelcentrum staat voorop. Het CDA steunt innovatieve initiatieven ter verbetering;*
- ✓ *Het gebied rondom 'De Lampegiet' zal meer als park worden ingericht. Ook in de rest van het centrum komt meer aandacht voor groen.*

Wijkgebonden voorzieningen

In elke woonwijk moeten zoveel mogelijk goede voorzieningen aanwezig zijn. Wijken met een klein maar energiek winkelcentrum bevorderen de leefbaarheid. Goede voorbeelden zijn De Ellekoot (West), het Slotemaker de Bruïneplein (Franse Gat), Het Erf (Dragonder), Petenbos (Zuid-Oost). Elke woonwijk zou een dergelijke plek moeten hebben. Een aantal oudere volkswijken heeft nu alleen een supermarkt. Door een beter vestigingsklimaat kunnen andere winkels en maatschappelijke voorzieningen zich ook in die wijken vestigen. Iedere inwoner heeft immers graag een huisarts, tandarts en apotheek in de buurt. Kleine ondernemers met een praktijk aan huis zouden hierin meer ruimte moeten krijgen.

Concreet:

- ✓ *Het CDA kiest ervoor om voorzieningen in de woonwijken te behouden;*
- ✓ *Een onderneming aan huis wordt toegestaan waar dat past. Zolang de overlast voor omwonenden beperkt blijft;*
- ✓ *Het CDA kiest voor een minder rigoureuze scheiding van wonen en werken.*

Horeca / Uitgaan

De horecaondernemers in Veenendaal werken goed samen. Deze positieve inzet moet ook doorwerken in de samenwerking met andere organisaties zoals het Poppodium Vlow, de organisatie van Koningsdag en andere organisaties, waaronder de gemeente. Er zit niet alleen winst in de omzet maar ook in het samen aantrekkelijker maken van het centrum.

De vorming van een Bedrijven Investeringszone (BIZ) in het Centrum is positief. Deze vorm van samenwerking tussen ondernemers en eigenaren verdient politieke steun. Door samen te zorgen voor communicatie, sfeer en activiteiten wordt het centrum nog aantrekkelijker. Voorwaarde is wel dat iedereen meedoet, ook de horeca.

Het CDA is er voorstander van om het gebied rondom het Horecaplein (kruising J.G. Sandbrinkstraat – Tuinstraat) horecavriendelijker te maken, zodat aantrekkelijkheid voor voetgangers en fietsers wordt vergroot.

Concreet:

- ✓ *In overleg met lokale uitbaters wil het CDA onderzoeken hoe de J.G. Sandbrinkstraat horecavriendelijk is te maken.*

Zondagsopenstelling

In het verleden was de zondagsrust voor Veenendaal een begrip. Doordat Veenendaal gegroeid is en meer ambities heeft gekregen is dit onder druk komen te staan. Het woord 'koopzondag' heeft zijn intrede gedaan. Een woord dat niet bij het CDA past.

Het CDA Veenendaal is niet voor een koopzondag. We zien daar geen noodzaak voor en in een flink aantal gevallen hindert het inwoners van Veenendaal. Tegelijkertijd willen we ook geen achteruitgang. We kunnen niet meer terug naar de tijd zonder koopzondagen.

Wel vinden we dat er draagvlak voor de koopzondag moet zijn onder de bevolking. Uit de praktijk blijkt dat het weer bepalender is voor het wel of niet succesvol zijn van een koopzondag dan het zoveelste onderzoek of evenement dat op een zondag wordt georganiseerd.

De opvattingen van de inwoners over de koopzondag zijn leidend voor het CDA. Een groot deel van de inwoners, ook die met een Christelijke achtergrond, heeft een steeds gematigder opvatting over de koopzondag. Jongeren en jonge gezinnen combineren vaker kerkbezoek met een bezoek aan het park, de (meubel)boulevard, een (christelijk) concert of een restaurant. Volgens het CDA zijn de verschillen tussen de inwoners minder groot dan wel wordt gedacht.

We zien ook dat winkelketens steeds vaker economische factoren laten meespelen bij het kiezen van een vestigingsplaats. In de afgelopen jaren heeft een aantal ondernemers zich bewust niet in Veenendaal gevestigd vanwege het vestigings- en openstellingsbeleid. Dat schuurt met de plaatselijke ambities. Als grootste stad in de regio vervullen we een belangrijke functie, die we graag behouden.

Het is goed dat ondernemers duidelijke afspraken maken over openstellingen. Wat het CDA betreft blijven ondernemers baas over hun eigen onderneming en is (het dreigen met) een boete vanwege het niet-openen van je zaak onbespreekbaar. Het promoten van de binnenstad mag dus nooit ten koste gaan van de ondernemer of zijn personeel.

Het CDA is dus niet vóór een koopzondag. Alle politieke argumenten zijn al vaak uitgewisseld. In mei 2016 koos een meerderheid van de gemeenteraad voor een voorlopige oplossing, die met wisselend resultaat heeft gefunctioneerd. Het moment is nu gekomen dat de politiek afstand neemt en de maatschappij zelf invulling geeft. Alleen op die manier komt er een oplossing die bij Veenendaal past. Het CDA Veenendaal wil dat er met respect wordt omgegaan met geloof, rust en gepaste ontspanning.

Veenendaal moet niet focussen op de hoeveelheid koopzondagen maar juist kijken naar de invulling daarvan. Dat moet zichtbaar worden in goed overleg met lokale geloofsgemeenschappen over openingstijden, parkeerbeleid rondom kerken en andere knelpunten.

Concreet:

- ✓ *Het CDA is een voorstander van de zondagsrust. Het staat iedereen vrij hoe hij of zij die wil invullen;*
- ✓ *Het CDA wil dat het 'straat parkeren' op zondag in het centrum gratis blijft;*
- ✓ *Ondernemers mogen niet gedwongen worden hun zaak te openen op dagen waarop zij dit niet willen;*
- ✓ *Het gemeentelijke beleid over koopzondagen moet voortbouwen op kwaliteit, begrip en respect.*

Sport en Cultuur

Het bloeiende verenigingsleven van de kerkgenootschappen, van sport en cultuur geeft aan dat onze woonplaats sterk is in het verenigen van mensen. De initiatieven van juist die verenigingen en instellingen zijn erg belangrijk voor onze samenleving. De overheid moet het verenigingsleven ondersteunen en stimuleren waar en wanneer dat nodig is. Regels die deze initiatieven onnodig beperken moeten opgeheven worden.

Sport

Sport en beweging vervullen een sterke fysieke en sociale functie. Initiatieven zoals 'Scoren in de Wijk' en 'Bewegen voor Senioren' zijn erg waardevol. Door middel van Sportservice zorgt de gemeente voor goede faciliteiten en service.

Het CDA vindt dat de bestaande regelingen (zoals Het Sportfonds, Minimabeleid, Armoedebelief en invoering van het Jeugd Cultuurfonds) voor inwoners die niet de financiële middelen hebben om mee te doen proactief uitgevoerd moeten worden. We zien graag dat er meer laagdrempelige buitenactiviteiten in de vakantieperiodes komen, gericht op inwoners die niet op vakantie kunnen.

Sport en gezondheid horen bij elkaar. Het CDA heeft de mogelijke gezondheidsrisico's van rubbergranulaat op sportvelden voortdurend onder de aandacht gebracht. Er blijkt nog steeds onduidelijkheid over de risico's voor de gezondheid (en de omgeving). Daarom moet er continu gekeken worden naar betere alternatieven. Sportvelden worden gefaseerd vervangen, zodra deze alternatieven beschikbaar zijn.

Het CDA pleit voor gezonde snacks in sportkantines. We willen budget beschikbaar stellen voor een prijs voor 'de meest gezonde sportkantine van Veenendaal'. Deze wordt elk jaar uitgereikt door een vakjury. Alle sportclubs in Veenendaal kunnen zich hiervoor aanmelden.

Het roken in openbare ruimte, dus ook bij sportclubs, dient te worden ontmoedigd.

Cultuur

Cultuur is erg belangrijk voor onze samenleving. Daar hoort volgens het CDA een bruisend stadshart en een breed aanbod van culturele activiteiten bij. Het CDA ziet graag dat de wij de amateurkunst actief steunen door de beperkingen op alternatieve financiering te verminderen en verenigingsgebouwen de mogelijkheid te geven een geormerkte compensatie aan te vragen voor betaling van de OZB.

Ons centrum heeft veel kansen om cultuur te verbinden met ontspanning en winkelen. Het stadshart is inmiddels niet meer weg te denken. Inwoners kunnen uit het aanbod kiezen hoe ze invulling geven aan ontspanning en cultuur. We willen meer aandacht voor het Kees Stipplein en Thoomesplein als cultureel hart.

In de periode 2018-2021 is er meer geld beschikbaar voor nieuwe cultuurinitiatieven. Op korte termijn moeten we onderzoeken op welke manier nieuwe culturaanbieders een kans krijgen om bij te dragen aan de kunst- en cultuureducatie in Veenendaal.

Veenendaal kent een rijke historie die veel oudere inwoners koesteren. Van die rijke historie is niet veel meer te zien. Ook is er relatief weinig cultureel erfgoed; wat er nog is moeten we koesteren. Een fonds voor cultureel erfgoed kan mede een impuls geven om het cultuurhistorisch besef te doen toenemen. Dat fonds moet worden gebruikt om Rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten in ere te herstellen maar is geen restauratie- of onderhoudsfonds. We denken dan aan gebouwen waar een maatschappelijke of publieke functie aan gekoppeld kan worden. Bijvoorbeeld het terugbrengen in historische staat van het kerkje aan de Zandstraat. De Historische Vereniging Oud Veenendaal kan hier een belangrijke adviserende en coördinerende rol in vervullen.

Voor wat betreft het immaterieel cultureel erfgoed zien wij een belangrijke rol voor de instellingen in de cultuurfabriek en het spectrum. Kijkend naar verleden en toekomst is de samenwerking tussen alle cultuurinstellingen op het gebied van educatie en cultuur erg belangrijk. Nieuwe vormen van cultuurbeleving krijgen ook de ruimte.

Concreet:

- ✓ *De plaatselijke overheid stimuleert initiatieven van sportverenigingen en culturele instellingen;*
- ✓ *Het CDA vindt dat de bestaande regelingen voor inwoners die niet de financiële middelen hebben om mee te doen proactief uitgevoerd moeten worden;*
- ✓ *Sportvelden met rubbergranulaat worden vervangen;*
- ✓ *Het CDA roept sportverenigingen op om gezonde alternatieven voor traditionele snacks in de sportkantine te aan te bieden;*
- ✓ *Gebouwen waar sociale en sportieve activiteiten plaatsvinden, kunnen een geormerkte compensatie aanvragen voor betaling van OZB;*
- ✓ *De gemeente ontmoedigt het roken in openbare ruimte;*
- ✓ *Nieuwe aanbieders van culturele activiteiten moeten makkelijker toegang krijgen tot gemeentelijke faciliteiten;*
- ✓ *Het CDA wil een fonds voor cultureel erfgoed. Dit fonds dient om monumenten te behouden of in ere te herstellen, zodat de historie en het karakter van de stad behouden blijven.*

Onze betrokkenheid, onze zorg

Zorgen voor elkaar hoort bij mensen. Door te helpen, te luisteren of iets uit handen te nemen, laten we deze afhankelijkheid zien. Tegelijkertijd geeft zorgen voor elkaar extra betekenis aan onderlinge relaties. Dit kan in verschillende vormen: van informeel tot constante professionele zorg.

Goede zorg

Professionele en informele zorg kunnen niet zonder elkaar bestaan. In de ideale situatie vult de professionele zorg de gaten die niet opgevuld kunnen worden door de informele zorg. De relaties en netwerken die inwoners zelf hebben op het gebied van zorg zijn waardevol.

Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat wanneer ze zorg nodig hebben, deze ook snel en goed geleverd wordt. Hulp bij de aanvraag van een uitkering of andere vormen van ondersteuning zijn daarbij onontbeerlijk.

Voor iedereen

Zorg is veel meer dan alleen handen aan het bed. Voor mensen die hiervan afhankelijk zijn ligt vereenzaming op de loer. Persoonlijke aandacht is daarbij nodig. Samen met het sociale netwerk, zorgprofessionals en vrijwilligers moet er gekeken worden naar dat wat het leven zinvol en waardevol maakt. De gemeente kan een sociaal netwerk stimuleren door kwalitatief goede voorzieningen in de wijk te faciliteren zodat bewoners er een fijne woonomgeving van kunnen maken. De eerdergenoemde hofjeswoningen sluiten mooi aan bij dat uitgangspunt; ook een seniorenappartement dat naast een gezinswoning ligt, kan een goede oplossing zijn. In het plan “wonen met zorg en ouderenhuisvesting” is hierin al een flinke stap gezet.

Beschikbaar en betaalbaar

Goede zorg is voor iedereen beschikbaar en betaalbaar. De kosten voor de zorg en de sociale voorzieningen blijven oplopen. Tegelijkertijd zien we dat het gemiddelde inkomen van de mensen die zorg gebruiken ook stijgt. Voor huishoudelijke hulp of andere maatschappelijke regelingen wordt een bijdrage naar draagkracht gevraagd. Voor mensen die het financieel moeilijk hebben, staat het CDA voor passende regelingen. Er moet voorkomen worden dat mensen door stapeling van regelingen en bijbehorende eigen bijdrages in de problemen komen.

Goed georganiseerd

Als jongeren een steuntje in de rug nodig hebben kan het CJG dat steuntje bieden. Als er meer nodig is dan moet de zorg goed worden afgestemd door de zorginstanties. Voor jongeren die tussen wal en schip dreigen te vallen als ze 18 jaar worden moet een gerichte aanpak komen.

Zorg- en hulpverlenende instanties worden op verschillende manieren gecontroleerd. De overheid en de inspectie spelen daarin een belangrijke rol. Voorkomen moet worden dat processen belangrijker worden dan mensen. Zorgprofessionals moeten niet beperkt worden bij hun werk door regels en voorschriften. Zij moeten kunnen werken vanuit hun hart met creativiteit en lef. Het CDA wil het vertrouwen in de kennis en kunde van de zorgprofessional opnieuw op het voetstuk zetten. En hen helpen en ondersteunen op alle vlakken.

Het CDA pleit voor een gemeentelijke Ombudsman voor het hele sociale domein.

Concreet:

- ✓ *Het CDA vindt dat de gemeente binnen één maand moet beslissen of iemand recht heeft op zorg of een uitkering;*
- ✓ *Wanneer iemand zonder zorg of inkomsten zit, dan volgt binnen vijf dagen een huisbezoek en wordt direct een voorschot uitgekeerd als dat nodig blijkt;*
- ✓ *Het CDA versterkt vrijwilligers en mantelzorgers, zodat iedereen mee kan doen in de samenleving;*
- ✓ *Wij hebben vertrouwen in professionals, die moeten de ruimte krijgen. Waar dat mogelijk is verminderen we regels en bureaucratie;*
- ✓ *Voor zorg mag een eigen bijdrage worden gevraagd. Hierbij moet rekening gehouden worden met de financiële draagkracht van iedereen en voorkomen worden dat door stapeling van eigen bijdragen kosten uit de hand lopen;*
- ✓ *Gerichte aanpak voor jongeren die 18 worden en van de Jeugdwet overgaan op de WMO;*
- ✓ *Het CDA wil een gemeentelijke Ombudsman voor het hele sociale domein.*

Smakelijk eten van 'gouden bordjes'

Het CDA Veenendaal is voorstander van 'Gouden Bordjes', een initiatief dat zich in een aantal grote steden bewezen heeft. Keukens van zorginstellingen en andere aanbieders kunnen een Gouden, Zilveren of Bronzen bordje verdienen met hun maaltijdaanbod. Het is een initiatief om organisaties te inspireren om de kwaliteit van het maaltijdaanbod te verbeteren en de klanten keuze en invloed te geven.

Het CDA wil budget beschikbaar stellen voor de organisatie die dit initiatief wil oppakken, zodat niet alleen zorg- en welzijnsorganisaties maar ook commerciële partijen willen meewerken aan dit project. Het project moet in 2019 van start gaan, met de eerste Bordjesuitreiking in december 2019 door de organiserende stichting. Een bekende Veenendaler zal door de organisator gevraagd worden om als ambassadeur op te treden.

Concreet:

- ✓ *Het CDA stimuleert kwalitatief goed en smakelijk eten in de zorg met positieve initiatieven zoals de Gouden Bordjes.*

Vrijwilligers

Sportverenigingen, cultuurverenigingen en kerken en nog vele andere instellingen kunnen niet zonder vrijwilligers. Om vrijwilligerswerk te stimuleren wil het CDA dat mensen die zich vrijwillig inzetten voor maatschappelijke organisaties de kosten voor een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) vergoed krijgen. Daarbij mag het niet alleen gelden voor welzijns- of zorgorganisaties, maar voor alle organisaties die aantoonbaar bijdragen in het maatschappelijk middenveld.

Het CDA wil dat de gemeente zich blijvend inzet voor ondersteuning in beleid en praktijk van vrijwilligers. Als middel wil het CDA het “Right to Challenge” stimuleren en onderzoeken of dit in Veenendaal als beleidsmiddel kan worden ingezet. Bewoners, vrijwilligersorganisaties en/of wijkondernemers kunnen door middel van het Right to Challenge aangeven dat zij bepaalde (bestaande) publieke taken willen overnemen van de overheid. Hier moeten zij argumenten voor aanvoeren; hoe de uitvoering bijvoorbeeld efficiënter en goedkoper of kwalitatief beter kan. Door de inspanning van vrijwilligers inzichtelijk te maken, krijgt de gemeente de mogelijkheid om hen ook passend te ondersteunen.

Het CDA wil dat professionele vrijwilligerscoördinatoren zich kunnen blijven inzetten, waarbij de gemeente hen in beleid en praktisch ondersteunt. Wij zien in het “Right to Challenge” een goede manier om hier invulling aan te geven.

Inzet van vrijwilligers is vaak niet in geld uit te drukken. Elke vorm van professionele ondersteuning die niet door de gemeente wordt verleend, maar die wel een grote relevantie hebben voor de maatschappij, is belangrijk. Regels die vrijwilligers onnodig hinderen moeten we afschaffen. Het CDA vindt dat de gemeente vrijwilligers moet ondersteunen en faciliteren. Bij de aanbesteding van het Welzijnswerk, die in de komende raadsperiode zal plaatsvinden, zal er een goede regeling moeten worden opgenomen die de inzet van de vrijwilligersorganisaties in Veenendaal waarborgt.

Het CDA vindt de jaarlijkse vrijwilligersprijs een belangrijk initiatief dat behouden moet blijven.

Concreet:

- ✓ *Het CDA staat voor een goede begeleiding en waardering van vrijwilligers;*
- ✓ *Kosten voor een VOG voor medewerkers in maatschappelijke organisaties worden blijvend vergoed door de gemeente;*
- ✓ *Het CDA wil het “Right to Challenge” ingevoerd zien als beleidsmiddel voor vrijwilligersorganisaties, bewoners of wijkondernemers;*
- ✓ *De jaarlijkse vrijwilligersprijs moet blijven.*

Participatiewet

Door de Participatiewet is de gemeente hoofdverantwoordelijk voor het toe leiden naar werk van mensen die werkloos zijn. Daarbij hebben we te maken met landelijke wetgeving.

Nu duurt het soms meer dan zes weken voordat een uitkering wordt uitbetaald of andere hulp in gang wordt gezet. Dat is te lang. Het CDA wil dat deze termijn wordt verkort. In noodgevallen kan een voorschot uitgekeerd worden of kan per direct zorg worden verleend. Dat hierbij af en toe iets mis kan gaan is onvermijdelijk. Maar mensen zijn altijd belangrijker dan processen.

Het CDA zet zich in voor betaald werk voor mensen die dat kunnen en willen. Werk is erg belangrijk voor zelfontplooiing, sociale contacten en inkomen. De toekomst agenda informele zorg is voor het CDA hierbij richtinggevend.

- ✓ *Het CDA vindt dat de participatiewet rechtvaardig en barmhartig uitgevoerd dient te worden en dat streng moet worden opgetreden tegen misbruik van regelingen.*

Armoedebestrijding

Armoede bestaat vaak uit meer dan alleen financiële problemen. Het niet mee kunnen doen in de samenleving bijvoorbeeld. Veenendaal heeft, mede dankzij de inzet van het CDA een actief en goed armoedebeleid. Het is echter zaak om ook de groep daar net boven goed in de gaten te houden. Het CDA wil dat gekeken wordt naar draagkracht en draaglast in plaats van enkel naar vermogen en inkomen.

De inwoners zijn wel zelf verantwoordelijk. Het is daarom belangrijk dat er bij armoedebestrijding ook gekeken wordt naar mogelijke zorg- en welzijnsvragen. Voorkomen is altijd beter dan genezen. Dat begint met goed leesbare informatie over de diverse regelingen die de gemeente heeft voor mensen met een minimaal inkomen. Burgers met een uitkering kiezen daar meestal niet zelf voor. Respect en aandacht voor menselijke waardigheid voor deze groep is erg belangrijk.

Het CDA is blij met de inzet van vrijwilligers op dit gebied zoals diaconieën van de plaatselijke kerken en schuldhulpmaatjes. Kerken zijn met elkaar maatschappelijk gezien de grootste vrijwilligersorganisaties in Veenendaal. Deze inzet getuigt van een grote betrokkenheid en een groot hart, in dergelijke gevallen mag de gemeente niet achteroverleunen. Deze blijft verantwoordelijk voor een goede uitvoering van het armoedebeleid. Het CDA wil dat de gemeente duurzame samenwerking zoekt met initiatieven uit de samenleving die de armoede bestrijden.

Vanuit solidariteitsoogpunt vinden wij dat niemand dakloos hoeft te zijn. Maar wij beseffen ons ook dat niet iedereen in hetzelfde mandje past. Waar de maatschappij, kerken en maatschappelijke organisaties de eerste helpende hand bieden, dient de overheid facilitair te zijn.

Concreet:

- ✓ *Het CDA vindt dat de gemeente in vrijwilligers-, participatie- en armoedebeleid nauw moet samenwerken met kerken, sportverenigingen en andere organisaties.*
- ✓ *De gemeente moet bestaande initiatieven op dit gebied ondersteunen, in plaats van zelf initiatief te nemen;*
- ✓ *Het CDA pleit ervoor dat de gemeente zorg draagt voor een duurzame samenwerking met organisaties.*

Onze onderwijsstad

Basis- en voortgezet onderwijs

Een kind dat opgroeit kan en moet veel leren. Van normale schoolvakken tot bijzondere vaardigheden die van pas komen in het dagelijks leven. Dat doen kinderen thuis en op school. De opvoeding van de ouders staat voorop, en wordt aangevuld door onderwijs. Ouders hebben de vrijheid om het onderwijs voor hun kinderen te organiseren op een manier die past bij hun levensovertuiging. De gemeente zorgt voor hoogwaardig openbaar onderwijs waarin alle overtuigingen een plek hebben. Zo is er altijd een vangnet en kan ieder kind rekenen op goed onderwijs.

De verantwoordelijkheid voor het onderwijs ligt bij schoolbesturen. Leerkrachten hebben de meeste inhoudelijke kennis. De gemeente is verantwoordelijk voor schoolgebouwen, waarin het goed leren en werken is. Als scholen samen willen gaan werken met kinderopvang en o.a. sportverenigingen, dan zorgt de gemeente voor passende huisvesting en waar nodig ook personele ondersteuning.

Als kinderen een plaats moeten vinden in het speciaal onderwijs buiten hun eigen woonplaats, zorgt de gemeente voor leerlingenvervoer. Ouders moeten hierbij de keuze krijgen uit minimaal drie scholen en/of instellingen zonder dat hun keuze de hoogte van de vergoeding beïnvloedt. Omdat er weinig bussen rijden in de regio zal dit voornamelijk met taxi's gebeuren.

Concreet:

- ✓ *De ouders zijn vrij in de keuze voor een school voor hun kinderen. De gemeente is verantwoordelijk voor goed openbaar onderwijs;*
- ✓ *Nieuw te bouwen scholen voldoen aan het 'nul-op-de-meter' principe. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting en mag daar ook geen financiële bijdrage voor vragen aan het schoolbestuur;*
- ✓ *Elk schoolgebouw wordt iedere 15 jaar gerenoveerd. Het minimaal te behalen energielabel is B, en het binnenklimaat moet voldoen aan de eisen van de moderne tijd. Dit soort onderhoud komt voor rekening van de gemeente;*
- ✓ *Er komt een onderzoek naar de mogelijkheden om schoolbesturen meer zeggenschap te geven over geld voor huisvesting. De gemeente verhoogt deze budgetten uit eigen middelen, aangezien de normatieve bedragen te laag zijn vastgesteld.*

Onderwijs na de middelbare school

Nederland is een kennisland. Het vakonderwijs (vmbo, mbo, hbo) speelt daar een belangrijke rol bij. Als we willen dat Nederland een kennisland blijft moeten de overheid, ondernemers en het onderwijs met elkaar samenwerken.

Veel leerlingen in Veenendaal doen een vervolgopleiding aan een mbo-school. Het mbo-onderwijs is belangrijk voor onze maatschappij en daar staat het CDA ook voor. Hier geldt dat het schoolbestuur verantwoordelijk is voor het inhoudelijke onderwijs en de gemeente ondersteunt dat. Door goede samenwerking tussen de gemeente, het mbo en ondernemers zorgen we voor een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Een goed voorbeeld zijn de ICT-initiatieven in Veenendaal. In andere richtingen moeten we hier nog meer de verbinding zoeken.

Voor leerlingen die hun vervolgopleiding buiten Veenendaal kiezen, is goed openbaar vervoer in de regio erg belangrijk. Ook omdat studenten steeds langer thuis blijven wonen vanwege de stijgende kosten voor opleidingen en woonruimte. Ede, Amersfoort, Arnhem, Wageningen en Utrecht moeten goed bereikbaar zijn. Volgens het CDA Veenendaal zouden de eerste jaren van een hbo-opleiding in Veenendaal aangeboden kunnen worden. Dit bijvoorbeeld in de vorm van een Associate Degree-

programma dat aansluit op de mbo-opleidingen van het ROC A12 in Veenendaal. De bouwgrond nabij het station Veenendaal-De Klomp is een mooie plek voor studentenhuisvesting in combinatie met onderwijsvoorzieningen.

Om een leven lang leren te stimuleren, streeft de gemeente ernaar dat opleidingsinstituten regelmatig betaalbare cursussen en seminars in Veenendaal verzorgen. Hierdoor kunnen onze inwoners zichzelf ontwikkelen. Door een goede samenwerking met ondernemers zorgen we ervoor dat opleidingen en arbeidsmarkt goed op elkaar aansluiten.

Met het vaststellen van de Strategische Visie 2040 komen onderwerpen als digitalisering en duurzaamheid in het bijzonder naar voren als onderwerpen die aansluiten bij het onderwijs van nu. Het CDA pleit voor een goede vertaling van de visie naar de aanpak van de onderwijsinstellingen op basis van dialoog.

Concreet:

- ✓ *Het CDA zorgt dat doorleren na de middelbare school op alle niveaus mogelijk is in of vanuit Veenendaal;*
- ✓ *Het CDA sluit onderwijs en arbeidsmarkt zoveel mogelijk op elkaar aan;*
- ✓ *Jongeren die in Veenendaal willen blijven wonen, krijgen hiervoor alle kansen, zo blijft talent voor Veenendaal behouden;*
- ✓ *Het CDA zorgt voor duurzaam partnerschap met onderwijsinstellingen waarbinnen de gemeente een betrouwbare partner is voor de lange termijn;*
- ✓ *Het CDA pleit voor een goede aansluiting van de doelen uit de Strategische Visie 2040 met de onderwijsinstellingen in Veenendaal.*

Veenendaal Onderwijsstad van het jaar

We kennen hier een sterke mbo-sector die samen met de ICT-campus zorgt voor sterke ontwikkeling van het praktijkgerichte onderwijs. Door steeds betere aansluiting van hbo-instellingen en universiteiten wordt Veenendaal een steeds betere onderwijsstad. Ook zorgt de gemeente ervoor dat de wettelijke regels en voorschriften deze ontwikkeling zoveel mogelijk stimuleren.

Het is daarom goed als Veenendaal het predicaat 'Onderwijsstad van het jaar' krijgt. Het CDA Veenendaal wil dat professionals vanuit de verschillende sectoren, overheid, onderwijs en ondernemers zich hier hard voor gaan maken. Hier wordt budget voor vrij gemaakt.

Concreet:

- ✓ *Het CDA wil een initiatiefgroep die zich sterk maakt om Veenendaal tot 'onderwijsstad van het jaar' te maken!*

Onze ondernemers

Familiebedrijven en het MKB zijn samen de motor waar onze economie op draait. Ondernemers staan midden in de samenleving. Daarom kiest het CDA voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap, waarbij de winst van het bedrijf bijdraagt aan het geven van kansen aan mensen en aan duurzaam produceren.

Bedrijventerreinen

Naast de twee eerdergenoemde punten Winkelstad en ICT wil het CDA Veenendaal ook extra aandacht voor de bedrijventerreinen. In het bijzonder de groenvoorziening, de bewegwijzering, de bereikbaarheid, parkeervoorzieningen, veiligheid, toezicht en handhaving. Door deze zaken bij elk bedrijventerrein te bekijken en waar nodig aan te pakken wordt het vestigingsklimaat voor het MKB beter. Wel moet er dan goede afstemming zijn tussen de gemeente en de provincie op het gebied van wetgeving. Vooral waar het gaat om bestemmingsplannen en vergunningen. Het is belangrijk dat ondernemers op tijd worden geïnformeerd als er (voorgenomen) besluiten zijn die hun onderneming kunnen raken.

Duurzame vernieuwing moet prioriteit krijgen. Dat sommige bedrijventerreinen opnieuw ingedeeld moeten worden is mogelijk. In dat geval kan 'ruilverkaveling' een goede optie zijn, zodat bedrijven met elkaar van locatie ruilen. Voor ondernemers is de ligging van Veenendaal goed qua bereikbaarheid. Via de A12/A30 aan de noordzijde en de A15 aan de zuidzijde.

Veiligheid staat voor het CDA voorop. Boa's hebben een belangrijke rol bij het toezicht en handhaving op bedrijventerreinen en in winkelcentra. Het is een kerntaak van de gemeente om daar actief mee bezig te zijn. Het CDA wil dat de gemeente budget vrij maakt voor een onderzoek naar de ramkraken en mogelijke preventie daarvan, en andere vormen van onveiligheid die de winkelcentra en bedrijventerreinen kunnen raken.

Veenendaal is wat kantoren betreft redelijk in balans. Het CDA keert zich dan ook tegen het provinciale beleid als het gaat om de kantorenpanden. Veenendaal moet de vrijheid hebben om haar eigen beleid en ruimte te kunnen bepalen.

Het cluster ICT-bedrijven moet langs de A12 nabij de Batterijen worden gesitueerd,. Op dit moment worden bedrijven nog gescheiden door logistieke centra, waardoor vrachtwagens door de kantorengebieden moeten rijden. Dit is voor het vestigingsklimaat niet aantrekkelijk. Kantoren moeten niet worden vermengd met andere bestemmingen.

Bedrijfspanden

Het CDA trekt € 100.000,- per jaar uit om ondernemers die minimaal € 150.000,- investeren in hun bedrijfspand te belonen. Iedere ondernemer die in staat is zijn pand qua energielabel minimaal drie treden te laten stijgen ontvangt een eenmalige stimuleringsbijdrage van € 10.000,-. Voor deze regeling geldt: op is op.

Het CDA wil ondernemers stimuleren om ervoor te kiezen om zonnepanelen op de platte daken van bedrijven aan te bieden (verhuur je dak). Eventuele vergunningen hiervoor moeten goed geregeld worden door de gemeente.

Arbeidsmarkt

Het CDA wil voor Veenendaal een arbeidsmarkt die zoveel mogelijk aansluit bij het opleidingsniveau van de inwoners van Veenendaal. Dus geen arbeidsmarkt die vooral mensen van buiten trekt, maar een arbeidsmarkt die interessant is voor de lokale bevolking.

Wij pleiten voor het inrichten van een taskforce 'werkgelegenheid en economie' waarbij de nadruk ligt op het lokale onderwijs. De taskforce gaat ervaringen op het technische vlak verbreden naar andere vakgebieden, zoals detailhandel, horeca en zorg. Het CDA is bereid om hier budget voor vrij te maken.

Concreet:

- ✓ *Het CDA stimuleert lokale bedrijven. Het MKB is immers de motor van de lokale economie en moet kunnen rekenen op passende ondersteuning uit de gemeente;*
- ✓ *Het CDA kiest voor groene, moderne en veilige bedrijventerreinen. Inrichting, groen en handhaving worden verbeterd;*
- ✓ *Het CDA stimuleert verduurzaming en modernisering van de vele oudere bedrijfspanden in Veenendaal;*
- ✓ *Onderwijs en vraag naar personeel worden door de gemeente waar mogelijk samengebracht, zodat je in Veenendaal kunt wonen en werken.*

Onze omgeving

Veenendaal ligt in een prachtige omgeving. Aan de rand van de Gelderse Vallei, met aan de ene kant de Utrechtse Heuvelrug en aan de andere kant de Veluwe. Veenendaal kent in haar omgeving veel mogelijkheden voor ontspanning in natuur- en recreatiegebieden, zoals natuurgebied Kwintelooyen, het Fort aan den Buurtsteeg en het Binnenveld. Wel liggen al deze gebieden buiten de gemeentegrenzen. Hierdoor ontstaat de indruk dat Veenendaal op dit gebied weinig te bieden heeft. Het tegendeel is echter het geval.

Op dit moment is er geen regie en verbinding als het gaat om recreatie en toerisme. Dit komt vooral door het verdwijnen van de VVV Vallei. Wij zien graag een nieuwe vorm van samenwerking, waardoor Veenendaal zich sterker kan profileren als poort van de Heuvelrug en als onderdeel van de Grebbelinie. De samenwerking met gebiedscoöperatie O-Gen mag wat het CDA betreft worden versterkt. Het CDA wil de unieke geografische ligging van Veenendaal daarbij benadrukken.

FoodValley

Het CDA is voor samenwerking met andere gemeenten. In de nieuwe en bestaande samenwerkingsverbanden staat het belang van Veenendaal voorop. Duidelijk is dat de economische samenwerking binnen FoodValley de positie van Veenendaal versterkt. We zien een groeiende rol voor de stad binnen FoodValley als vestigingsplaats voor jonge gezinnen en expats. Wel blijven we kritisch de kosten en de baten van FoodValley volgen. We zien graag dat de administratie en boekhouding een realistisch beeld schetsen van de financiële stand van zaken. Dan is voor onze inwoners goed te zien wat de toegevoegde waarde is van dit alles is.

Concreet:

- ✓ *Veenendaal kan beter gebruikmaken van haar mooie centrale ligging. De gemeente zet in op het promoten van Veenendaal als regionaal centrum voor toerisme, wonen en werken;*
- ✓ *We werken samen met omliggende gemeenten om de Utrechtse Heuvelrug, de Veluwe en andere lokale sterke punten breed bekend te maken.*

Omgevingswet

In 2019 of 2020 wordt de nieuwe omgevingswet van kracht. De volgende stap in het proces van grote decentralisaties van het Rijk naar de gemeenten. De omgevingswet bundelt de wetgeving op het gebied van ruimte, natuur en milieu.

Het CDA stelt dat het voor Veenendaal belangrijk is dat er op tijd integraal omgevingsbeleid wordt opgesteld. Dit moet zowel met als voor de inwoners gebeuren. Dit omdat de keuzes hierin niet alleen ruimtelijke gevolgen hebben, maar ook sociale en economische. De betrokkenheid en het draagvlak van de inwoners zijn daarvoor onmisbaar.

Concreet:

- ✓ *De gemeente start een onderzoek om de consequenties van de nieuwe omgevingswet in kaart te brengen en oplossingsrichtingen uit te werken.*

Groen & Duurzaam

Het CDA wil de binnenstad vergroenen. In 1997 werd Veenendaal nog als groenste stad van Europa uitgeroepen. Maar daar is anno 2018 weinig meer van over. Wij willen de ambities op dit gebied vastleggen. We moeten kijken naar schoner rijden, ons afvalwater, ons drinkwater, onze gebouwen anders verwarmen en meer aandacht voor vogelvriendelijkheid krijgen. Kortom: de biodiversiteit in onze stad moet meer aandacht krijgen. Het CDA wil daarom ook meer oplaadpunten voor elektrische auto's en fietsen.

Wel blijven we de financiële haalbaarheid van deze plannen goed bekijken. Niet altijd zit de winst in de financiën, daar kunnen we realistisch over zijn. DEVO is een goed voorbeeld waar de controle achteraf streng moet zijn. Vooral omdat de realiteit weerbarstiger is dan gepland.

Het CDA Veenendaal is voor alsnog voor het gescheiden ophalen van afval. Wij zien vooral winst in de bewustwording bij de inwoners van Veenendaal. De winst zit niet in de kosten. Het gescheiden ophalen van plastic afval in combinatie met Diftar (de voorscheiding variant) lijkt op termijn niet de optimale keuze om de recycling doelstellingen te kunnen realiseren. Het CDA kiest voor oplossingen die de meeste milieuwinst opleveren. Daarom wil CDA Veenendaal dat de gemeente Veenendaal in een zo vroeg mogelijk stadium een onderzoek instelt welke inzamelingsvariant op termijn de beste recycling mogelijkheden biedt.

In 2035 wil Veenendaal energieneutraal zijn. Wij pleiten voor een stappenplan waarbij de Gemeente de regie neemt en zowel inwoners als bedrijfsleven een rol spelen, bijvoorbeeld via Zonnepanelen op daken die daarvoor geschikt blijken. Via de postcoderoosregeling kan deze geproduceerde energie beschikbaar worden gesteld aan particuliere huishoudens. Door deze landelijke regeling van de overheid kunnen inwoners van een wijk of dorp met elkaar op een financieel rendabele manier aan de slag met lokaal en duurzame energie. Tevens biedt dit aanleggen van zonnepanelen op bedrijfspanden esthetisch voordelen boven die in een weiland.

CDA Veenendaal zou graag zien dat de gemeente Veenendaal, in samenwerking met andere gemeenten in Food Valley en het Waterschap Veluwe Vallei de mogelijkheden gaat onderzoeken van de bouw op termijn van sterk verduurzaamde rioolwaterzuiveringsinstallaties. Deze produceren kunstmest, fosfaten en biogas waarmee de meer investeringen worden terugverdient. Deze installaties dragen bij aan een duurzame economie en forse kostenbesparingen.

Het aantal diersoorten blijkt ook in Nederland terug te lopen. Met name verschillende insecten- en vogelsoorten. Het CDA vindt dat bij het aanbrengen van woning isolatie van onze (huur)huizen er aandacht moet worden besteed aan biodiversiteit. Spouwmuren worden soms door insecten en vogels gebruikt als kraamkamer en/of overwinteringsplek. Daar moeten tijdig realistische alternatieven voor beschikbaar zijn om te voorkomen dat sommige zeldzame diersoorten massaal het slachtoffer worden van woningisolatie.

Het CDA vindt dat de gemeente, in het kader van het op te stellen klimaat en energieplan, tevens de behoefte aan slimme lokale netwerken met opslagcapaciteit voor groene stroom in kaart brengt om te vermijden dat er instabiliteit in het stroomnet kan ontstaan door toenemende pieken van elektriciteit uit windmolens en zonnecellen.

Het CDA vindt dat duurzaamheid niet alleen een moreel vereiste om de aarde op een goede manier aan toekomstige generaties over te dragen, duurzaamheid zal steeds meer het maatschappelijk verdienmodel van de toekomst zijn.

Concreet:

- ✓ *Veenendaal is in 2035 energieneutraal. De gemeente komt met een projectplan om dit mogelijk te maken;*
- ✓ *De gemeente stimuleert groene initiatieven;*
- ✓ *Gemeentelijke activiteiten die groener kunnen, worden groener uitgevoerd wanneer dit geen onredelijke meerkosten met zich meebrengt.*

Onze Gemeente

Politieke cultuur

In het raadsprogramma 'De kracht van Veenendaal' staat een aantal uitgangspunten van de bestuursstijl die het CDA graag ziet. Maar die uitgangspunten zijn pas het begin. In de komende jaren zullen er meer overheidstaken bij de gemeenten komen te liggen. Dat vraagt om meer regie, kwaliteit en creativiteit, die deze zaken bovendien efficiënt aanpakt.

Tegelijkertijd vraagt dat ook om een gemeenteraad die gericht is op samenwerking. In een debat worden de standpunten duidelijk gemaakt, maar het uiteindelijke doel is een gezamenlijke oplossing. De raad kan hier nog meer dan nu de kwaliteiten, de inzet en de inzichten van inwoners gaan gebruiken. En er moet ook zeker ruimte zijn voor goede oplossingen van inwoners.

Om de politieke cultuur en de werkwijze te veranderen moet er een betere samenwerking en afstemming komen tussen de ambtelijke organisaties en maatschappelijke organisaties in Veenendaal. Alleen via goede samenwerking kunnen we als Veenendaal de uitdagingen van de komende jaren aangaan. Het maatschappelijk middenveld heeft een cruciale rol en die moet zoveel mogelijk ondersteund worden door inwoners, raadsleden en ambtenaren.

Veenendaalfair

Om het vertrouwen in de politiek te herstellen is het nodig dat inwoners van Veenendaal gezien en gehoord worden. Dat is onmisbaar voor voldoende draagvlak in onze samenleving.

Daarom wil het CDA dat er vanaf 2018 elk jaar een Veenendaalfair wordt georganiseerd. Op deze fair presenteren de gemeentelijke organisaties, de zorgorganisaties, de corporaties en het maatschappelijk middenveld (scholen, vrijwilligersorganisaties, verenigingen, sportclubs, etc.) zich aan de inwoners van Veenendaal.

Het zou goed zijn als het college van Burgemeester en wethouders en de raadsleden ook aanwezig zijn. Zodat mensen direct contact kunnen leggen met hun vertegenwoordigers. 'Date een gemeenteraadslid' zou een goede slogan zijn. Door de Veenendaalfair binnen honderd dagen na de gemeenteraadsverkiezingen te organiseren smeden we het ijzer als het heet is. Het CDA wil hiervoor een budget ter beschikking stellen van 15.000 euro.

Concreet:

- ✓ *Inwoners en ondernemers met een goed plan kunnen gemakkelijk met gemeente en raad in gesprek komen om mogelijkheden te verkennen;*
- ✓ *Een jaarlijkse Veenendaalfair (bijvoorbeeld in de oude V&D), waar overheid, instellingen, verenigingen en stichtingen (geen bedrijven) zich aan de maatschappij presenteren.*

Gemeentefinanciën

Het CDA staat voor een gedegen financieel beleid. Er wordt niet meer uitgegeven dan dat er beschikbaar is. Structurele kosten kennen een structurele dekking. En toegekende budgetten zijn taakstellend. Bij nieuw beleid kijken we eerst of het oud en/of bestaand beleid kan vervangen. Ook moet het gebruik van voorzieningen zoveel mogelijk door de gebruikers van die voorzieningen bekostigd worden. Het principe 'de gebruiker betaalt' is leidend. Ten slotte zorgt de gemeente voor voldoende financieel weerstandsvermogen.

Met een aantrekkelijke economie is het verleidelijk om geld uit te geven dat er nog niet is. We pleiten ervoor om de algemene reserve langzaam weer te laten toenemen.

Reserves

Het CDA wil voorzichtig omgaan met de toekomstig geraamde exploitatieoverschotten. Na afloop van ieder jaar zal telkens opnieuw worden afgewogen welk deel het beste kan worden ingezet voor maatschappelijk nuttige functies, zoals het openbaar groen of de cultuur en welk deel apart wordt gezet als appeltje voor de dorst ten behoeve van een duurzaam sociaal beleid.

Bij het maken van deze afweging moet een vast onderdeel zijn of er bespaard zou moeten worden op bestaand beleid als gevolg van gewijzigde omstandigheden.

Concreet:

- ✓ *Het CDA staat voor een sluitende begroting;*
- ✓ *Het CDA beperkt de groei van de overheidsbestedingen en krimpt deze in waar mogelijk;*
- ✓ *Reserves moeten in verhouding staan tot de mogelijke risico's;*
- ✓ *Bovenmatige reserves worden afgebouwd voor lastenverlichting en investeringen in Veenendaal;*
- ✓ *Het CDA wil de OZB niet meer laten stijgen dan trendmatige verhogingen.*

Uitgebreide inhoudsopgave

Wij Veenendalers	3
<i>Trots op ons dorp, onze stad</i>	3
<i>Eigenheid</i>	3
Ons Veenendaal, van Dorp naar Stad	4
<i>Leefbaarheid – Goed wonen voor jong en oud</i>	4
<i>Veiligheid in de wijk</i>	5
<i>Integratie</i>	5
<i>Bereikbaarheid en Mobiliteit</i>	6
Rijden.....	6
Rondweg Oost.....	7
Fietsen.....	7
Openbaar vervoer.....	8
<i>Winkelen en beleving</i>	8
Kernwinkelgebied.....	8
Wijkgebonden voorzieningen.....	10
Horeca / Uitgaan.....	10
Zondagsopenstelling.....	11
<i>Sport en Cultuur</i>	12
Sport.....	12
Cultuur.....	12
Onze betrokkenheid, onze zorg	14
<i>Goede zorg</i>	14
Voor iedereen.....	14
Beschikbaar en betaalbaar.....	14
Goed georganiseerd.....	15
<i>Smakelijk eten van ‘gouden bordjes’</i>	15
<i>Vrijwilligers</i>	16
<i>Participatiewet</i>	17
<i>Armoedebestrijding</i>	17
Onze onderwijsstad	18
<i>Basis- en voortgezet onderwijs</i>	18
<i>Onderwijs na de middelbare school</i>	18
<i>Veenendaal Onderwijsstad van het jaar</i>	19
Onze ondernemers	20
<i>Bedrijventerreinen</i>	20
<i>Bedrijfspannen</i>	21
<i>Arbeidsmarkt</i>	21
Onze omgeving	22
<i>FoodValley</i>	22
<i>Omgevingswet</i>	23
<i>Groen & Duurzaam</i>	23
Onze Gemeente	25
<i>Politieke cultuur</i>	25
<i>Veenendaalfair</i>	25
<i>Gemeentefinanciën</i>	26
Reserves.....	26
Ons programma op 1 A4-tje	28

Ons programma op 1 A4-tje.

Samenleving en Zorg

We kiezen voor de menselijke maat en we doen het samen. We zorgen voor elkaar. Mensen zijn aan zet en de overheid springt bij waar nodig. Regels staan ten dienste van de mens en niet andersom. Dat scheelt veel regels en geregel. Urgente zorg verlenen we natuurlijk direct. We gaan uit van vertrouwen, het beleid volgt de praktijk. Mensen die zelf vooruit kunnen, zetten zich natuurlijk in, door de zorg voor het gezin, door te werken en/of vrijwilligerswerk. We ondersteunen initiatieven die de samenleving opbouwen. We verzetten ons tegen zaken, die de samenleving en onze veiligheid aantasten.

Zondagsopenstelling

In het verleden was de zondagsrust voor Veenendaal een begrip. In de afgelopen jaren heeft de 'koopzondag' heeft zijn intrede gedaan. Het CDA ziet geen noodzaak voor een koopzondag, maar wil ook geen achteruitgang. Het staat iedereen vrij hoe hij of zij de zondag wil invullen. Draagvlak, respect en verbinding zijn voor het CDA bepalende begrippen in dit debat. Het gemeentelijke beleid over koopzondagen moet dus voortbouwen op kwaliteit, begrip en respect. Het CDA wil dat ondernemers niet gedwongen worden om hun zaak te openen als zij dat niet willen en wil dat het 'straat parkeren' op zondag in het centrum gratis blijft.

Ondernemen

Veenendaal wordt de beste vestigingsstad voor ondernemers in de wijde regio. Wij zorgen voor een stad die verzorgd, duurzaam en veilig is om te kunnen ondernemen, zowel in het centrum als op de bedrijventerreinen. Ondernemers zorgen voor een levendige entree van het winkelcentrum en worden betrokken bij het binnenstadbeleid.

Bereikbaarheid

Veenendaal is en blijft bereikbaar voor inwoners en bedrijven. Hierbij zijn leefbaarheid en doorstroming belangrijk. Wij willen een betere ontsluiting van Veenendaal Oost. Als de Rondweg Oost verbreed moet worden kan dat alleen door verdieping of ondertunneling. Ook willen we betere busverbindingen, met name richting studentensteden.

Onderwijs

Wij dragen Veenendaal voor als onderwijsstad van het jaar; we behouden de beste leraren en talenten voor Veenendaal. De school is 'meester' over het gebouw, door de beste vorm van 'eigenaarschap' toe te passen die aansluit bij de school.

Sport, cultuur en erfgoed

Wij ondersteunen verenigingen en stichtingen die sport en cultuur voor iedereen bereikbaar maken. In het centrum maken we van het Thoomesplein en het Kees Stipplein het culturele hart van Veenendaal. We willen een fonds voor cultureel erfgoed om onze monumenten in ere te houden en te herstellen.

Duurzaamheid

De gemeente Veenendaal moet zelf vooruitlopen in het verduurzamen van onze stad als voorbeeld voor bewoners en bedrijven. Waar nodig neemt de gemeente de regierol. Onze schoolgebouwen zijn 'energieneutraal'. Sparen voor slechte tijden is goed. Reserves moeten in verhouding staan tot de mogelijke risico's.